

Grod- Bladet

Nr. 2/84

E-84

KLUBBFAKTA SDK.GRODMÄNNEN TÄBY.

BILDAD 1972. ADRESS TILL ORDF. POSTGIRO 853894-4.

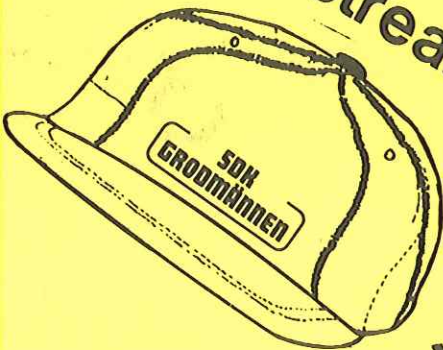
Ordförande:	Ulf Jansson	Robert Almströmsg 8	113 36 Stockholm
		tel 32 57 15 arb 752 17 30	
Vice ordf	Timo Ekholm	Rosenlunds v 17	186 00 Vallentuna
Redaktör		tel 0762/720 77	
Kassör	Björn Stålbom	Herrhagsv 19	122 48 Enskede
		tel 49 60 83	
Sekreterare	Helena Kuukankorpi	Fack 4010	161 04 Bromma
		tel 37 64 25	
Dykplanerare	Ann-Christin Stålbom	Herrhagsv 19	122 48 Enskede
		tel 49 60 83	
Klubbmästare	Ulf Lindvall	Stigtomtavägen 5	125 40 Älvsjö
		tel 99 56 34 arb 11 31 78	
Säkerhetsombud	Stefan Karlsson	Mellangårdsv 10	163 54 Spånga
		tel 36 63 14	
Materialförv	Gunnar Dahlstrand	Kyrkallén 3	181 42 Lidingö
		tel 765 04 90	
Ungdomsledare	Anders Messilane	Smultronv 31	186 00 Vallentuna
		tel 0762/775 60	

klubbtidning för SDK Grodmännens utkommer med 6 nr pr år feb apr juni aug okt dec

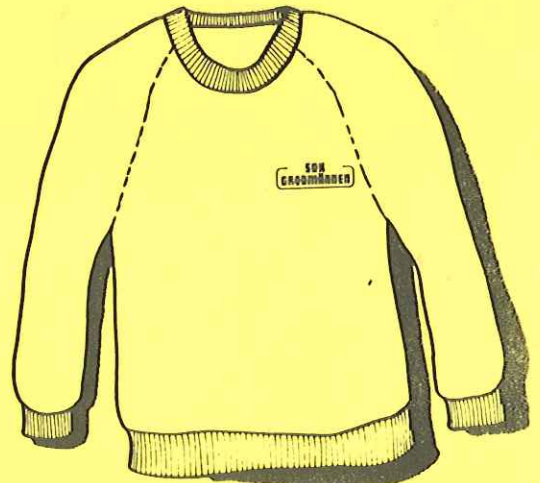
Bakrutesreamer

SDK GRODMÄNNEN GÖR DET I VÅTT & TORRT

Svart tryck / vit botten, 40 x 700 mm

*** COLLEGETRÖJA**
Royal blue med vitt tryck
125:--

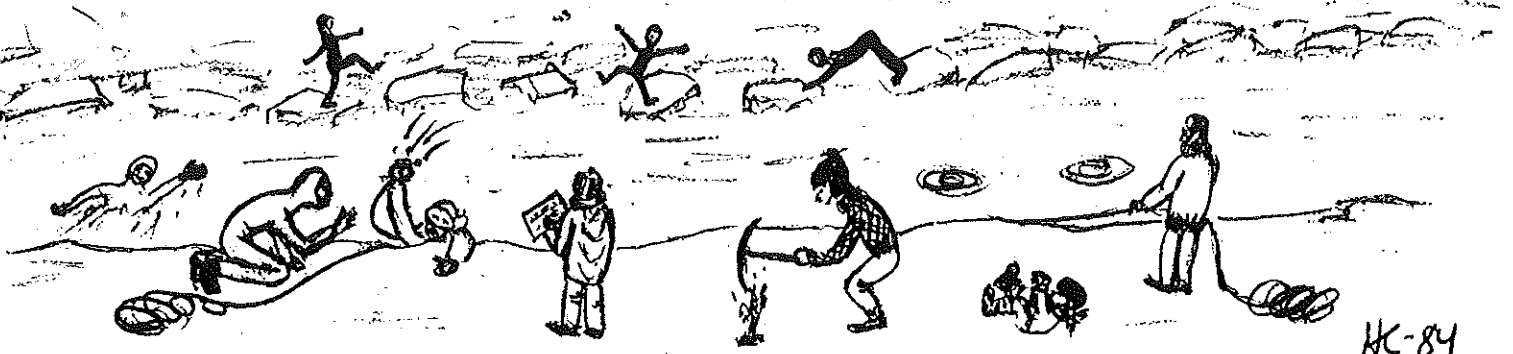
SPONSORRUTA:

DESIGN
PRODUCTION
PROMOTION
NO PROFIT

JENS SKOGSRYD
ART DESIGN STUDIO
08/760 81 10
Copyright 11 83

BASEBALLMÖSSA

2 OMSLAGSBILD: GRODMÄNNEN I SÄLEN.

HC-84

SEN SIST

1984 började för klubbens del den 11. februari med Årsmötet och Årsfesten. Platsen var Frösunda Gård, och 32 medlemmar hittade dit. Årsmötesprotokollet samt årsredovisningen och budgeten hittar ni på sidorna 5-6.

Och NÅGON har skrivit om mötet och festen, - så Timos enträgna vädjanden har blivit bönhörda. Var så goda: sidan 7-8. **TRAVOLTA sid 17-18**

Den 17-19. febr. reste en bussfull grodmän till Sälenfjällen för att åka utför. Inte någon vattensport förstås, men det ger kondition till sommaren; och antagligen blev det en del derbyknningar också. Anders Mesilane skriver mera om resan på sidan 9.

Den 23.2. var det styrelsemöte hos Uffe J. Protokollet på sidan 10.

Den 14.3. möttes styrelsen hos Björn S. **NÄSTA GB.**

Vårdagsjämningsdyk den 17.3. vid Smedsuddsbadet intill Västerbron. En strålande vinterdag med 7 minusgrader och 20 cm. tjock kärnis. Den breda isrännan besparde oss mödan med vakhugning. En del regulatorer frös till: Timo kämpade tappert med sin och gjorde en vända under isen med den fräsande tingesten i munnen. Det visade sig att det fanns ett vrak 7 m. innanför iskanten, och dagens fynd var ett ankare och ett block. Dyket efterföljdes av jumping på isflaken. Undra på att den grillade korven knappt räckte till. - 14 dykande var med och därtill ett tiotal på land. Alla jättenöjda med dagen.

Dagen därpå, den 18.3. såg vi först en fin film från tropiska vatten - Maldiverna och Great Basses vid Sri Lanka - på Sjöhistoriska och hade sedan kaffe och eftersnack på Stintans Kafé. Bara 11 grödor var med den här gången. Männe alla hade tagit ut sig så till den grad dagen innan att dom inte orkade upp ur sängen.

Den 25.3. startade Anders M. och Peter J. en snorkeldykarkurs för ungdomar i Tibblebadet, på vår vanliga badtid. Den som är litet till åren kommen kan ju gå dit och tjuvlyssna. En anledning till att gå till Tibble på söndagmorgnarna.

Ulf

VÄLKOMNA TILL GRODMÄNNEN

NYA MEDLEMMAR

Nilsson, Peter	Silversmedsplan 16	162 26	VÄLLINGBY	AD
R-son Jonsson, Fredrik	Frihetsvägen 4	175 33	JÄRFÄLLA	AD
Kadelburger, Martin	Vallarev. 23, A	183 51	TÄBY	AD
Giege, Helena	- " " -	- " -		FM
Carlsson, Catharina	Havrev. 10	145 68	NORSBORG	FM
Adressändring: Thomas, Karl-Henrik	Havrev. 10	145 68	NORSBORG	

ORD FRÅN ORDFÖRANDE

Vi har redan kommit en bra bit in på 1984, och vi har t.o.m haft säsongens första dyk. Men jag vill i alla fall hälsa gamla som nya medlemmar välkomna till en ny dyksäsong.

I år kommer vi att samarbeta med Nautus Diving Club. Vi kan följa med på deras dykutflyker och de kan följa med på våra. På detta sätt hoppas vi på flera dyktillfällen och flera dykare som hänger med. Det är inte roligt att behöva ställa in dykarrangemang pga dålig uppslutning.

Vi hoppas att även i år få göra badrensningarna i Tåbys utebad. Detta inbringar ett välkommet bidrag till klubbkassan. Separat kallelse kommer att skickas ut senare och jag hoppas att just DU kan ställa upp åtminstone en gång.

Styrelsen har fått några nya ansikten, vilket redan har givit oss nya ideer och aktiviteter. Det är kul. Ett varmt tack till er som efter många år i styrelsen nu har avgått.

Håll ögonen på kalendariet. Där står vad som kommer att hända

Väl mött *Uffe*

LUFTFYLLNINGSGREGLER.

SOM ALLA GRODMÄNN VET FYLLER VI VÅR LUFT PÅ DYKSHOPPEN SCANDIVERS VANADISV. 27
TAG MED MEDLEMSKORTET FÖR I ÅR VISA UPP DET I AFFÄREN NÄR DU LUFTAT OCH SE TILL
ATT DU BLIR AVPRICKAD PÅ VÅR FYLLNINGSLISTA SOM FINNS DÄR.
OCH SIST MEN INTE MINST BETALAR DU DIN 5 KRONA, KLUBBEN SUBVENTIONERAR RESTEN.

SISTA SÖNDAGARNA FÖR INNOMHUSTRÄNING
I TIBBLEBADET. START. KL. 07.45
1-8-15-29 APRIL
6-13-20 MAJ
PRÖVA DIN VATTENVANA
OCH UTRUSTNING **NU**

TILL ER SOM INTE VAR PÅ ÅRSMÖTET.

Ingående balans

	Tillgångar		Skulder
Kassa	21,75	Försk bet	
Postgiro	3 802,45	Medl avg	3 400,-
Bank	5 083,94	Föreg års resultat.	5 508,14
	<u>8 908,14</u>		<u>8 908,14</u>

BUDGET 1984

Intäkter		
Medl avg		10 000,-
Komm bidr		7 000,-
Räntor		500,-
Övrigt		1 500,-
		<u>19 000,-</u>

Resulttkonto

	Kostnader		Intäkter
Avgift SSDF	5 090,-	Medl avg	9 565,-
Utflykter	2 420,-	Komm bidrag	7 000,-
Klubbmöten o fester	925,85	Prenumeration	45,-
Tryck o porto	2 654,20	Försäljning	1 440,-
Inköp	2 753,-	Ränteintäkter	690,08
Utbildning	200,-		
Dirigense	176,90		
	<u>14 219,95</u>		
Arets resultat	4 520,13		
	<u>18 740,08</u>		<u>18 740,08</u>

Kostnader

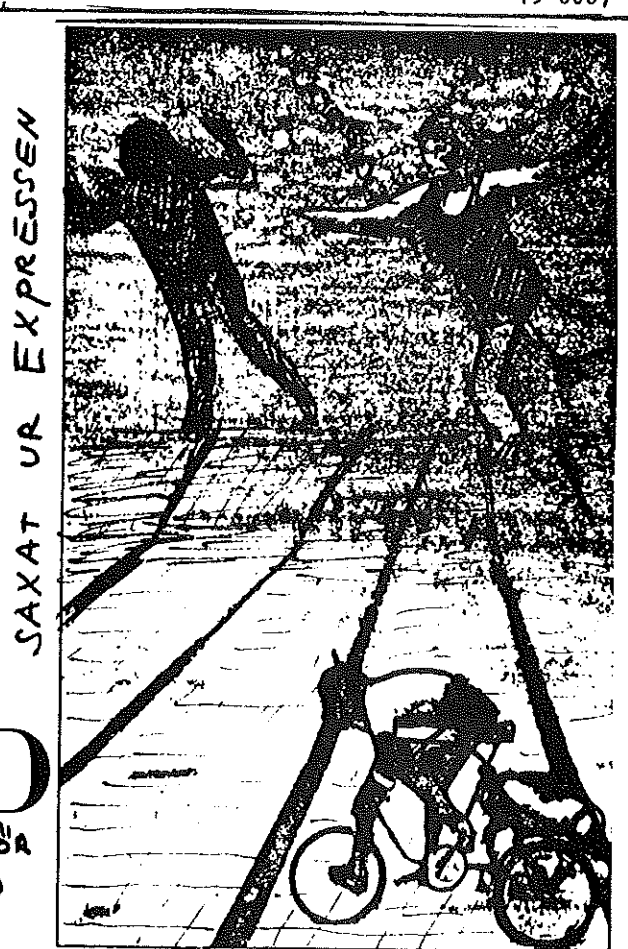
Års avg		5 100,-
Porto o tryck		3 000,-
Utflykter		7 900,-
Klubbmöten o fest		2 000,-
Diverse		1 000,-
		<u>19 000,-</u>

Utgående balans

	Tillgångar		Skulder
Kassa	21,75	Försk bet	
Postgiro	5 625,15	medl avg	4 230,-
Bank	8 611,37	Föreg års resultat.	5 508,14
	<u>14 258,27</u>	Arets resultat	4 520,13
			<u>14 258,27</u>

Stockholm 1983-12-31

[Signature]

SAXAT UR EXPRESSEN

Foto: LASSE JÄNSSON

NÅGOT FÖR
TIBBLE?

Världrekordet är slaget! Nu gäller det att göra det oslagbart. Lindomedykarnas mål är 155 timmars undervattencyckling - 95 mer än det förra rekordet. Här peppar Dan Johnson sin rekordkompis Åke Larsson.

BOTTENREKORD

AV BJÖRNHYGSTEDT

MÅDAL (Expressen). Fram till klockan 12.01 i går tyckte somliga att Lindome dykarklubb var ute och cyklade. Då hade dykarna trampat i 60 timmar och en minut.

Det är världsrekord. I undervattencyckling.

Men redan klockan 11.40 hade Lindomedykarna cyklat längre än de förra världsrekordhållarna - 32 högstadieelever från Arizona i USA. De unga amerikanerna tog rekordet från en holländsk dykarklubb 1981 och klarade 10,54 mil på 60 timmar.

I Guinness rekordbok är det dock bara den totala tiden som räknas.

- Vi ska hålla ut i 155 timmar, säger dykarklubbens ordförande Åke Mattsson, lätt andfådd efter ett 15-minuterspass på Åbybadets bassängbotten.

- Det är rätt jobbigt. Vi har hängt på 80 kilo bly på trehju-

lingen för att den inte ska flyta upp. Sen har vi ytterligare 20 kilo runt midjan.

Därtill kommer vattenmotståndet - som är värre än den värsta motvind. Väglaget är heller inte det bästa.

Nattetid cyklar dykarna ensamma på bassängbotten. Men på dagarna får världsrekordhållarna ta emot ryggdunkningar av badande supportrar. Badet är nämligen öppet för allmänheten dagtid.

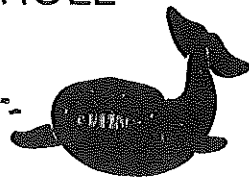
Det finns ingen risk att redaktionen för "Guinness rekordbok" kommer att underkänna noteringen. Badmästare Jonny Jakobsson och Kaj Frank från Västkustens sportdykarförbund kontrollerar att allt går rätt till.

På söndag avslutas den något ovanliga cykelturen. Då har de tappra dykarna tillryggalagt 24,8 mil. Och gjort av med 400 000 liter komprimerad luft.

GASFLASKKONTROLL

Enström & Hellman HB

GLÖM INTE BESIKT-
NINGEN.

LARS HELLMAN

Adress
Saltvägen 35
123 56 FARSTA

Tel.
08-94 18 08

Tel. bost.
08-717 57 34

- § 1. Ordf. Ulf Jansson hälsade alla välkomna och öppnade mötet.
- § 2. Mötet ensågs behörigt utlyst.
- § 3. Dagordningen godkändes med tillägg av val av ungdomsledare.
- § 4. Till mötesordförande valdes Ulf Jansson, till mötessekreterare Helena Kukkankorpi.
- § 5. Till justeringemin jämte rösträkare valdes Timo Ekholm och Ulf Lindvall.
- § 6. Årets verksamhetsberättelse genomgicks och lades till handlingarna.
- § 7. Förvaltningsberättelsen lästes upp och godkändes. Kassören Hjörn Stålbom påpekade, att det stora överskottet på kr 45200,13 berodde på de många insämlade utfläkterna.
- § 8. Revisorerens berättelse godkändes och lades till handlingarna.
- § 9. Mötet beviljade den avgående styrelsen ansvarsfrihet.
- § 10. Vid val av styrelseposter omvaldes den avgående styrelsen i sin helhet:

Ordförande Ulf Jansson
 Vice ordf., red. Timo Ekholm
 Kassör Hjörn Stålbom
 Sekreterare Helena Kukkankorpi
 Dykplanerare Ann-Kristin Stålbom
 Klubbvästare Ulf Lindvall

- § 11. Val av följande funktionärer:
 Säkerhetsombud: Stefan Karlsson
 Materialförvaltare: Gunnar Dahlstrand
 Ungdomsledare: Anders Messilane
- § 12. Till revisor valdes Annika Sylven, till revisorsuppplant Thomas Gustafsson.
- § 13. Till valberedare valdes Klas Göransson, Jeppar Skogeryd samt Nilla Söderkvist.
- § 14. Till firmatecknare för föreningen utsågs Ulf Jansson och Hjörn Stålbom.
- § 15. Vid penninggången av budgeten för 1984 påpekade Stefan Karlsson att medel för utbildning borde ingå i densamma. Annika Sylven föreslog tillägg av ett underskott på kr. 1000:- till budgeten, varmed budgeten godkändes.
- § 16. Årsavgiften för 1985 kommer att vara oförändrad.
- § 17. Inga motioner.
- § 18. Timo undrade om inte klubben kunde hålla sina äremöten i slutet på året. Styrelsen fick uppdraget att utreda frågan om ev. ändring av räkenskapsåret.
- § 19. Timo tog upp diskussionen om den nya organisationen "Dykvärdskapet". Annika S. gav en redogörelse om olika dukorganisationsformer - kommersiella och ideella.
- § 20. Ulf Jansson hade fått informationer från tidningen "Dyk" med erbjudande av mängdrabatt för klubbmedlemmar.
- § 21. Stefan K. föreslog att klubben startar med utbildning i fridykning och sportdykning. I så fall skulle han själv ställa upp som utbildare med Thomas Gustafsson och Gunnar Dahlstrand som medhjälpare. Enligt Timo skulle detta också ge möjligheter att få bättre betygr i Tibblehällen.
- § 22. Jeppar tar upp småändringar till Selen-terrassen den 17-19.2.

- § 23. Ann-Kristin informerade om dykveckan med "Conatus" vecka 30. Tidpunkten för den planerade utfläkten till Sra Annas dykcenter förslades till helgen 25.-27.5.
- § 24. Timo efterlyser mera bidrag till "Groddlandet".
- § 25. Mötesordföranden tackade för förtroendet och avslutade årsmötet 1984.

Vid protokollet:
 Helena Kukkankorpi, sekr.

Justeras:
 Timo Ekholm

Justeras:
 Ulf Jansson, ordf.

Justeras:
 Ulf Lindvall

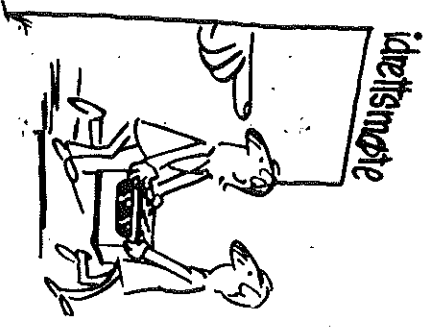
De tog en gin-väg...!

Kö i Sverige

REDAKTÖREN HAR JUST ÅKT SKIDOR I NORGE. LIFTKÖERNA FUNGERAR LIKAMT

Anvisning till norman.

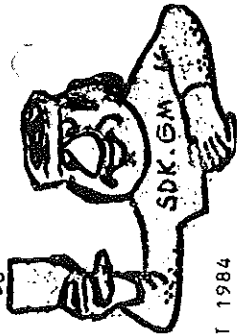
ARVIKA. Den nu tilländalupna strejken vid norska Vinmonopolet hade sina verkningar även uti vårt Rike. I horder kommo våra norska vänner över gränsen. Fylkade sig framför Systemens kassor som vore det nedanför Hölmenskolen en backhoppardag. Utan rim och reson. Ingen ordning. Bara nummel i kön. I den förtreffliga staden Arvika fann man emellertid på råd. Där satte man upp en skylt om hur en normal svensk System-kö ska se ut. Men trots det försökte många norman ta en gin-väg. Rapporteras det...

idrett uten alkohol

TILL SALU.

T-37 STORL 48-134LWS
 PRIS INKL. FENOR 3.500-
 RING MAGNUS. W.
 TEL. 0762-509 07.

GRUDDAMMENS ÅRSFEST 1984

Solna ligger i ett tidigt kvällsmörker, träden sträcker sina kala grenar som stelfrusna fingrar mot den mörka vinterhimlen. I fjärran hörs ej längre mullret från Linjeflygs Fokker F-28 då den flyttat till Arlanda för flera månader sedan. Ljuset från frösunda Gård speglar sig i februarisnön, där vi kommer, på väg till SDK Grodmännens årsmöte med tillhörande fest. Mangårdsbyggnaden, omgiven av två flyglar som skulle fått liberace att blekna, ser varm och injudande ut i vintermörkret. Innanför de glasade dörrarna får vi alla ett nummer av Christin och efter att ha hängt av oss ytterkläderna vidtar de sociala förpliktelserna. Efter en stunds småprat bland de 32 församlade Grodmännen, grodmännen närlående, utomstående och inbjudna, vidtog kvällens första höjdpunkt Årsmötet.

Vi bänkade oss i Stora salen, i en miljö som klart visade att man kunde möbler även innan IKEA, och i ena änden av rummet, under en tavla i en stil som förde tankarna till det nonfigurativa måleri som karaktäriserar abstrakt expressionism, presiderade ordförande Ulf Jansson. Han tog oss med lugn och fasthet, om ej med någon större hastighet, punkt för punkt igenom dagordningen. Vad som avhandlades kan läsas i protokolllet fört av Helens, dock kan nämnas att styrelsen chockade oss alla genom att sitta kvar ytterligare ett år, dock tillsattes lite nytt folk i ytterkanten, några glada ungdommar skall starta utbildning. Under punkten övriga frå-

gor redogjorde Annika Sylvén för vad som försegår bakom kulisserna i SSDF och mellan SSDF och Dykfrämjandet, och det klargjorde i alla fall att det är inte dykarna som är vitriga och har svårt att hålla reda på vad som är vad på förbunds-nivå. Mötet avslutades efter enträgna förfrågningar på väl-komstdrink och sällskapet avtågade till baren där det serverades drycker av mer eller mindre alkoholstyrka. Efter en stund förklarades middagen severad varvid vi avslutade våra drinkar och gick till bords en trappa upp, där vi slog oss ned vid ett dukat långbord. Sånghäftet, det obligatoriska, var ett städat exemplar, i jämförelse med Nautus Diving Clubs (numer med sprättilaga). Förrätten som serverades i BCCPC (Billä Chrystal Clear Plastic Cup) var en Västkuksal-lad och till den serverades en 2279, till varmrätten som var kall men god, severades en rumstempererad 2380 och efterrät-ten även, den serverad i BCCPC hade spriten i botten. Stämm-ningen var god och det sjöngs högt och mycket. Ulf "Ira-la-la-la-volta" Lindevall hade allsångsshow till stor munterhet för den församlade menigheten. Då ingen höll talet till kvinnan, ingen skälade för HM Konungen, eller HM Drottningen löste Limo problemet med att hitta en anledning till att få sjunga och dricka genom att tala omm att Klas Göransson fyllde år. Hur mycket skall ej avslöjas här men jag kan säga så mycket att han avgick som ungdomsledare. Efter middagen förpassade vi oss ner i stora salen där kaffe med punch och biskvie skulle serveras men först lekar.

Festkommittén hade uppfunnit en ny lek till detta år, en lek

BRÄVO,

som visar vilken enorm kreativ kapacitet som finns lagrad i detta land och som bara behöver en anledning för att flöda fram. Leiken var som följer, 3 stafettlag bestående av 1 man + 1 kvinna. Mannen står på knä med snorkel i munnen och cyklop i pannan, kvinnan håller en flaska 145l i snorkeln, när flaskan är urdrucken tar kvinnan tennisboll mellan knäna, simfenor på fötterna och skall utan att tappa tennisbollen förflytta sig tvärs över rummet. Väl på andra sida skall hon tömma ett glas 2279 med sked, då glaset är tömt får hon ett litet paket innehållande en svart, rörformad ballong med behållare. Med detta skall hon åter förflytta sig över rummet dock denna gång i motsatt riktning (smart va), fortfarande med simfenor och tennisboll, för att på mannens snorkel trä på ballongen. Mannen har nu även cyklopet nerfällt och skall blåsa upp ballongen tills den spricker, den som först uppnår detta har vunnit. Detta var en tävling som var mer rolig än spännande, och det vinnande paret, Ingrid och Klas fick en valfri drink i baren. Kaffet kom nu att serveras, Anki sålde lotter och vid dragningen kammade ett och samma par hem båda vinsterna, något som lotterikommissionen visat intresse för.

Nu började förberedelserna för dans och groggarnas glada tid. Dansen visade sig vara rätt svår att få igång, då det var ont om bra dansmusik. Dock skaffades en svart låda fram som visade sig innehålla mycket musik som för tankarna till långt här, nitbälten okultism och taskig hörsel. Nåväl lite dansant musik fanns det och för att traveratera Sir Winston

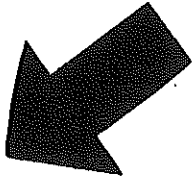
Churchill "Alldrig har så många dansat, till så få låtar, så länge". Stämningen var hög ändå även om någon uttryckte saken som så att "varför dansa när man kan sitta och Uggla". Folk dansade, tjoade, skrattade, satt i grupper och pratade och verkade ha trevligt.

Trevligt hade man det också i BAREN, detta vattenhål för förestiga Grodmänn. Många trivs med att ha ett stramställe, där man är igenkänd, bartendern vet vad man vill ha, man får service och blir vänligt bemött. Allt detta saknades i Grodnas Bar, men här fanns mycket annat. Ett litet sortimen men ett stort begär. Ibland undrade man om man var på rätt sida bardisken då det verkade gå värst till på insidan. Bartendrarerna växlade under kvällen men servicen hölls på en angenämt låg nivå. Det munhögs rätt friskt dels mellan barpersonalen gästerna och mellan gästerna sinsemellan, dock hela tiden med glimten i ögat. Mycket dryftades, en hel del klargjordes och en del skabrösa förslag gjordes. Bland annat fick en "äldre dam" ett förslag från en ung man att hjälpas över sin ålder på en soffa en trappa upp. Frågan var väl inte så mycket hur hon skulle komma över sin ålder utan mer komma över hans. Kvällen förflyt lungt, folk verkade att trivas med faciliteterna och då de sista gick hem vid 2-tiden verkade temperaturen ha stigit utomhus i samma takt som inne på Frösunda Gärd. Träden var insvepta i en gråvit dimma och när vi vandrade därifrån förevann mangårdsbyggnaden även den in i dimman, där flertalet medlemmar redan befann sig. Dock är det väl inte omöjligt att vi kommer tillbaka även nästa år.

Hälsningar

Scubacabana

GRODORNA I SÄLEN.

Efter en halvtimmes väntan vid Upplands Väsby's OK-mack, fick vi (Timo, Fredrik samt undertecknad) äntligen syn på Jespers Gul-blåa buss "Buster Viking". När bussen kom närmare, tyckte vi oss höra ett pysande missljud. Pysandet visade sig nu inte vara ett tekniskt fel, utan helt enkelt det välbekanta ljudet som uppstår när man öppnar ölburkar.

Under uppresan försökte Uffe L underhålla oss med allsång, men gensvaret han fick var dåligt. Men det hindrade honom inte att fortsätta på egen hand helägen upp.

Vid framkomsten övernattade vi i Sälen-stugan. På morgonen fortsatte vi sedan resan till Granfjällsstöten. Här var vädret inte det allra bästa. Solen lyste med sin bleka frånvaro och det blåste cirka 15 meter per sekund. Detta hindrade dock inte oss 13 "Powder Dardevils" i vårt skidutövande. Med ett litet undantag - Anki ansåg att två åk fick räcka för henne. Varefter hon lämnade in de hyrda skidorna och gav bort liftkortet. Stilarna på oss åkare var i högsta grad varierande, och Fredrik gjorde ett försök att bl.a. platta till pucklarna i backen genom att hårt och kraftfullt lägga sig på rygg. Utöver detta "platta rygghall" skedde inga större missöden denna dag.

På kvällen åkte vi till Lindvallen för att basta. Bastun där är nu inte allmän egendom, utan ägs av stugägarna i Lindvallen. Så vi fick smyga oss in i mindre grupper, och utge oss för att vara stugägare. Efter bastun avåts middagen, och sedan bar det vidare till traktens diskotek. Vår chaufför tog det lugnt på dansgolvet, eftersom han hade ett ansvarsfullt jobb kvar att klara av efter dessa turer - nämligen att frakta oss alla till Sälenstugan för övernattningen.

Andra dagen åktes det skidor vid Lindvallen, himlen var nu klarblå och av den hårda vinden syntes inte många blåsningar. Vid tolvtiden blev det trångt i backen, men det gick ganska bra att åka vid de södra liftarna. Vid tretiden var det så dags för hemfärd.

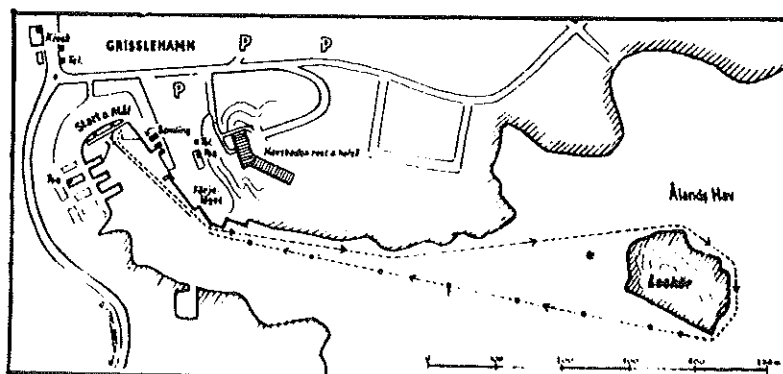
Hemfärden gick även den utan missöden och pysandet hade nu helt upphört på grund av ölbrist. Uffes försök till allsång höll dock i sig, men med lika dåligt gensvar som tidigare.

I stort sett tycker jag att vi haft en mycket trevlig och innehållsrik skidhelg, och jag tror att ni alla som var med instämmer i detta.

Andreas Mårtensson

GÖR SOM HELENA SIMMA

OM DU BARA
ÅKER DIT FÖR
ATT TITTA HAR
HON STARTNR. 101.
I DETTA DRÄKT-
SIMMARNAS
VASALOPP.
SEVÄRT.

LOSKÄR RUNT
GRISSEHAMN
1 Maj

START KL. 13.00
ARRANGÖRER
GRISSEHAMNS SDK

9

VERKSAMHETSBERÄTTELSE SDK GRODDMANNEN 1983

SDKGM hade vid utgången av 1983 97 medlemmar varav 67 dykande och 30 familjemedlemmar och barn. Dvs ungefär samma som föregående år. SDKGM är medlem i Stockholms Sportdykarförbund, Svenska Sportdykarförbundet SSDF och Riksdrottetsförbundet RF. Klubbens styrelse har under året haft 10 protokollförda möten.

Utfärder och dykningskar

Tyvär blev en del av utfärderna inställda dels pga dåligt intresse av medlemmarna och dels på att dykbåtarna inte kunde följfölja sina utgången. Följande utfärder har varit planerade under året:

- 20/3 Isdyk vid Långholmen (inställt)
- 24/4 Båttutfärd med Blåfjell till Sandhamn
- 16/5 19/5 31/5 4/6 och 7/7 Badrensningar
- 27-29/5 Dykresa till Västkusten, Hovenäset (inställt)
- 16/6 Utfärd med Waxholmbåt till landsort/öja
- 31/7-7/8 Dykresa till Brattvaer, Norge
- 28/8 Shlmsförbundets dykutflukt med vägen
- 3-4/9 Helgresa till Hovenäset, Bohuslän
- 24-25/9 Helgresa med ms Furön (inställt)
- 9/10 Utfärd med ms Amalia (inställt)
- 22/10 Båttutfärd med ms Västkusten från Waxholm

Det har dykats mindre i år än tidigare. Det innebär dock att vi har mer pengar kvar i kassan för nästa års dyk. Vi kan kanske satsa mer på helgutflukter och eventuellt tillsammans med andra klubbar. Klubben har även i år rensat Täbye friluftsbad från aliehandas islängt skräp. På tävlingsidan har klubben inte utmärkt sig speciellt. Lokför runt och veteranrytningen har SDKGM ställt upp i.

Klubbmöten - fester

Årsmötet hölls på Sjövillan i Hägernäs och höstfesten blev en barbeque med helstekt gris i Tärnsjö. Klubbmöten har hållits i Skaviken med bildvisning och i Liljans Cafe med föredrag och videofilm. Traditionen med värpliknick på Djurgården fortsatte även detta år. Studiebesök på polismuseet drog fulla hus. Vi har lysnat på föredrag och tittat på film på Sjöhistoriska museet. Säsongen avslutades som vanligt med Lucia badande i Tibble simhall. Vår egen Klubbtidning Groddbladet har kommit ut med sex färgglada och omfattrika nummer.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ordförande Ulf Jansson
 Vice ordf Timo Ekholm
 Sekreterare Helena Kuukankorpi
 Kassör Björn Stålbom
 Dykplanerare Ann-Kristin Erkheden
 Klubbmästare Ulf Lindevaal

Övriga funktionärer:

Säkerhetsombud Jesper Skogarydh
 Materialförv. Håkan Björkan
 Ungdomsledare Klas Göransson

Stockholm 18 januari 1984

Styrelsen SDK Groddmannen

STYRELSEMÖTE nr 1 840223

Hos Ulf J närvarande: Ann-Kristin S, Björn S, Ulf J, Ulf L, Timo E, Stefan K, Peter J, Anders M, Gunnar D.

§ 1 Ulf J hälsade dom nya medarbetarna i styrelsen välkomna och förklarade arbetsrutinerna.

§ 2 Styrelsemötena för 1984 beslutades enl. följande: 14/3 Ann-Kristin 11/4 Ulf L 17/5 Peter J 18/6 Gunnar D 21/8 Timo 19/9 Björn 16/10 Anders 15/11 Helena 11/12 Stefan 10/1-85 Ulf J samtliga möten ska äga rum kl. 19.00

§ 3 Klubbmöten: 18/3 Filmvisning på sjöhistoriska I. tropiska yatten kl 14.00 fika på Stintan efteråt. Under April månad ska vi försöka åka på studiebesök på Pripps. Stefan ska undersöka möjligheterna att besöka Belos el Berga. 2/6 Pick-nick 8/9 höstfest.

§ 4 Dyk: 17/3 isdyk Smedsuddsbadet (under Västerbron) 14/4 Endags utfärd med M/S Vågen samdyk med Nautus. 25-27/5 Dykelyg på S:t Annas dykcenter. 16-17/6 Klubbdyk Oxelösund. 23-29/7 Dykvecka västkusten-Norge med M/S Conautus. 24-26/8 Västkusten Hovenäset.

§ 5 Styrelsen diskuterade sportdykar o fridykar utbildningen som ska starta 18/3 i Tibblebadet på våran badtid. Stefan Gunnar Thomas ska hålla i sportdykar utbildningen som beräknas kosta 800kr-medlemsavgift. Anders och Peter ska hålla i fridykar utbildningen men först ska dom gå en fridykar instruktörskurs 10-11/3 som klubben ska bekosta.

§ 6 Luftavtalet för 1984 diskuterades Ulf J ska undersöka nya priser på Dykshoppet och höra efter vad deras reklam i ÖB är värt.

§ 7 Det är dags att söka badrensens hos Täby kommun igen vi ska begära 7500kr i år

§ 8 Vi ska samtycka med Nautus under 1984 för att slippa betala för halvtomma båtar.

§ 9 Årsfesten kostade klubben 200kr.

ordförande: Ulf Jansson

måtes sekreterare: Ann-Kristin Stålbom

Ulf Jansson

Ann-Kristin Stålbom

På korset:
 — Jesus, Jesus.
 — Ja, min son vad vill du?
 — Glad Påsk!

10

Arkeologi

Napoleons bakslag...

Slagen fransk flotta funnen

ALEXANDRIA (N.Y. Times/SvD) Några kilometer utanför Abu Kir, en fiskeby öster om Alexandria i Egypten, har franska och egyptiska dykare hittat något som de tror kan vara vraket av Orient, Napoleons flaggskepp.

Det var för några veckor sedan som dykarna lokaliserade platsen för det slag där den franska flottan sänktes år 1798 i slaget om Nilen, vilket blev upptakten till brittisk dominans i Egypten.

Expeditionsledaren Jacques Dumas säger att man inte helt kunnat identifiera skeppet men att storleken på kanonerna man hittat anger att det rör sig om L'Orient eller flottans näst största fartyg Le Guerrier.

Dumas hoppas att marinarkelogerna skall utvinna ny information om det berömda slaget.

Vidare hoppas man kunna finna andra skatter i vattnen utanför Abu Kir. Hittills har man hittat en urna som kan vara 2000 år gammal.

Nytt är också att Egypten släppt in utländska dykare i vattnen som normalt skyddats av säkerhetsskäl p.g.a. konflikten med Israel.

Det är den franska marinens minsvepare Vinh Long, byggd i USA, och franska minröjningsdykare som utfört arbetet.

— Detta är något helt nytt för franska marinen, berättar minsveparens kapten, Yves de Lalezieux. Normalt letar mina dykare efter undervattensminor. Det här är första gången de har i uppdrag att hjälpa arkeologer.

I sjöslaget vid Abukir sänkte Nelson den franska flottan. (Efter ett samtida kopparstick av Fr. Weber.)

Hittills har expeditionen lokaliserat två skepp, en mast, flera stora kanoner och ankare och delar av tallrikar, glas och annat som Napoleons flotta var utrustad med.

Letar mörka fläckar

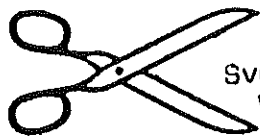
Under tiden dykarna är nere i djupet sitter expeditionens tekniker och ljudexperter i ett mörkt rum ombord på fartyget och fingranskar TV-skärmar med bilder som framställs med hjälp av ljudvågor. De letar efter ljusa fläckar eller stora mörka skuggor, knappt synliga för ett otränat öga. Dessa fläckar visar på metallföremål under fartyget.

Med hjälp av dessa ljudvågor och elektronisk avlyssningsutrustning mellan stranden och en ö i södra delen av bukten lyckades expeditionen fastställa det exakta läget för den sjunkna flottan.

Skeppet, som är delat i två delar, ligger på botten med några hundra meters mellanrum. Av storleken på kanonerna, masten och skeppets läge anser arkeologerna sig kunna fastställa att vraket verkligen är Napoleons flaggskepp L'Orient.

Den franska flottan besegrades i Abu Kir-bukten den 1 och 2 augusti 1798. Den stod under befäl av amiral Brueys och hade 13 skepp, fyra fregatter, 1.182 kanoner och 8.000 man. Enbart L'Orient medförde 120 kanoner på tre däck och mer än 1.000 man.

Den franska flottans nederlag mot Lord Horatio Nelson när Napoleon själv framgångsrikt slog i Egypten visade sig ha avgörande betydelse. Napoleon förlorade sitt herravälde över Medelhavet för alltid.

SvD juli -83 OCH
VATTEN POSTEN DEC - 83
OCH JAN - 84.

Päronliknande fettfördelning.

INGEN

UR GRODMÄNNEN SER
UT SÅ HÄR.

DOM MOTIONERAR,
HÅLLER VATTENVÄNAN,
ÄR IGÅNG SÅ HÄR
FÖRE DYKSÅSÅNGEN.

ELLER HUR?

Två fiskare stod och skröt: — Igår fick jag upp en gädda på två meter. — Det var väl inget. Jag fick upp en cykel med lyset tänd. — Det tror jag inte på. — Nej. Men drar du av en meter på gäddan så släcker jag lyset.

Tänkvärda ord från Molluska

Håller Mollusca SDK på att bli en sällskapsförening eller en klubb där medlemmarna använder sina dyrt inköpta dykprylar till att samla damm i garderoben och fördriver sin fritid med spela TV-spel, leka med minidatorn eller titta på video, isället för att dyka.

Västerås.

DET ÄR TYDLIGEN
LIKA I ALLA KLUBBAR.

MEN DET ÄR SÅ
SANT SOM DET
ÄR SAGT.

SÅ RYCK UPP
ER NU NI SOM
ÄR SOFFLIGGARE.

Andas hydrox dykares lott

■ På marinens dykericentrum vid Hårsfjärden — fjärden med ubåtarna — befinner sig fyra dykare sedan i måndags på 120 meters simulerat djup. De "kommer upp till ytan" i morgon kväll. Under veckan har de fått andas en blandning av syrgas och vätgas, kallad hydrox. Hittills har använts heliox, syrgas och helium, som har sina nackdelar. Dessutom är helium dyrare än vätgas och måste importeras.

Expressen
17/12 - 83

Det galler hela familjen

GOD FYSIK OCH
STOR VATTEN-
VANA = SÄKRARE
DYK.

11

SÄKERHETS- NYTT

nr: 1-84 årg: 7

SVENSKA SPORTDYKAREFÖRBUNDET
Drottningstg. - 123 87 RASSTA

08-7138000

Stockholm 1984-01-10
R3/CB

TILLBUDSRAPPORTERINGEN 1983

SSDF Säkerhet har under hösten granskat och upprättat statistik vad gäller tillbudsrapportereringen. I de fall där åtgärd bedömts nödvändig har Säkerhet agerat. Flera ändringar i samband med revidering av säkerhetskompendiet är direkt knutna till tillbudsrapportereringen. Vad som är oroande, är att rapportereringen tenderar att minska kraftigt. Det är naturligtvis en önskedröm att det inte skall inträffa några incidenter i vår verksamhet. Detta är sannolikt inte orsaken till minskningen utan att det under några år brukat vid gällor respons från säkerhetssektionen. Utan feedback tenderar verk-
samtal här typen att rinna ut i sanden. Siffrorna talar här sitt tydliga språk, 80-81 77 rapporter, 81-82 40 rapporter samt under 83 26 rapporter.

Man kan konstatera att materiefelen dominerar. Detta kan bero på att man kommer ihåg tillbudsrapportereringen när något i utrustningen inte har fungerat och vill påtala detta vilket är positivt. Nästa stora post är beteenderfelet som konstant legat på en hög nivå sedan 1973. Propaganda för ytkontrollen samt dykningens planering bör kunna påverka den höga procenten av beteenderfel.

En incidentlista kommer att upprättas där vi kommer att ta upp sådana materiefel- och beteenderfel som ständigt återkommer. Det är angeläget att få slut på slänglossningar från AGN, lossade ditmunstycken från DiveX, Poseidon, Nemrod mm. Det har även vid flera tillfällen hänt att hela membranhuset på poseidondoseringen lossnat. Drar man fast den ordentligt bör inte detta kunna inträffa. Det är viktigt att vi får en sammantäckning på detta med föreläsning till åtgärd för att sedan distri-
bueras till dykarna samt användas under utbildningen.

Några lyckade fu:n har genomförts efter det att man i ett inledningskede har växeländats för att lugna ner situationen. Där ytkontrollen innan dykning har genomförts, har det visat sig att växeländning även på större djup har fungerat perfekt. Man är ju van vid

varandras utrustning.

Kan man växeländas efter botten upp mot ytan är nog detta ett förord. Detta är inte alltid genomförbart, man tar i regel den snabbaste och därmed kortaste vägen mot ytan.

Några dykare har vid ett tillfälle inte följt dykpraxis och hamnat i en tillbudssituation som kunnat sluta mycket olyckligt. Det är ofattbart varför man har behov av att bryta mot de regler och normer som faktiskt existerar. Det får inte vara så att man inte lysnar eller bryr sig om vad dykleddaren säger. Vi skall i stället stötta och utmunttra våra kamrater som frivilligt ställer upp och tar på sig ansvaret att vara dykleddare.

Under UV-rugby har ett par incidenter inträffat. I ett fall har en hostattack medfört en förmodad alveolbristning. Ett cykloppåga av märket Barcelona TM3 har spilt-rats och skadat ett öga. Man borde kunna kräva att glaset skall hålla även under så tuffa omständigheter som UV-rugby. Cyklopp med delat glas borde dock klara påfrestningarna bast i de flesta sammanhang.

Dålig service är en annan oroande tendens. Lämnar man sin regulator till service måste man kunna lita på att den blir riktigt utförd. Det får inte vara så att man underlåter att lämna sin regulator utöv fästula att få den förstörd.

Vid ett par tillfällen har tryckfallsljuka inträffat, eno fallet har dyktbollen överstridits. Vid minst två tillfällen har man agerat fel efter det att man lämnat S05 A8. Ett arbete för säkerhetsombuden enligt Smålands motion att informera lasaretten om att följande S05FS (M) 1977:12 då en dykolycka inträffat. Det kan i vissa fall inträffa att man vid en läkarundersökning fattar ett felaktigt beslut. Alla våra förtröendeläkare är inte marint utbildade. Råder det tvksamhet är det synnerligen viktigt att konsultera någon av förbundets medicinska experter, Göran Holmberg eller Hans Örnhagen.

SSDF Säkerhet har även tagit del av 3 stycken rapporter där dykare omkommit under tragiska omständigheter. En dykare har avlidit genom drunkning i ytan. I ett annat fall har luften tagit slut på 20 meter. Sannolikt har man dykt med reserven utlöst. Inget fel har kunnat konstateras på dykeapparaten. Dykaren har däremot misslyckats med sin fu. Den tredje dykaren omkom genom drunkning främst beroende på dålig planering. Att ensam stanna kvar i vattnet efter det att

kamraterna lämnat vattnet kan ofta betyda att man hamnar i situationer som man inte kan klara upp. SSDF Säkerhet beklagar djupt att dessa kamrater inte finns bland oss längre. Vi måste lära oss att planera våra dykningar bättre samt i alla situationer använda linor. Nästa säsong hoppas vi att samtliga dykare tillämpar ytkontrollen. Den borde eliminera massor av tillbud som efteråt kan tyckas onödiga.

TILLBUDSSTATISTIK

	1981-82	1983	Tot. sedan 1973
Materielhaveri	13	10	92
Materiefunk.fel	6	2	76
Beteendefel	14	8	150
Medicinsk orsak	4	4	95
Örigt	3	1	23
Ej klassade		1	1
Totalt	40	26	437
Varav dödsfall	2	3	34
Varav kammarbehandl	6	3	

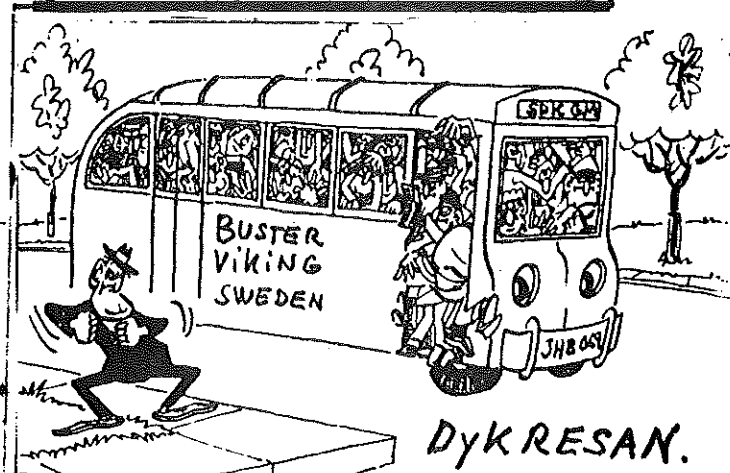
Dödsfallen Stora Kronan, Landsort och 2 st på Gotland ej redovisade, rapporter sökes.

Fortfarande trist i Norge

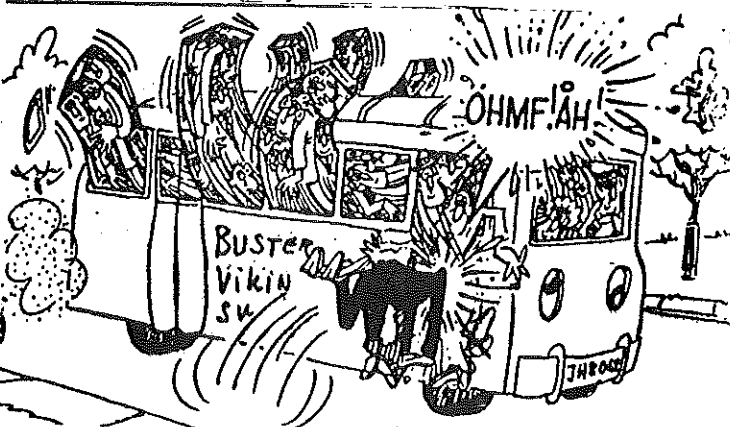
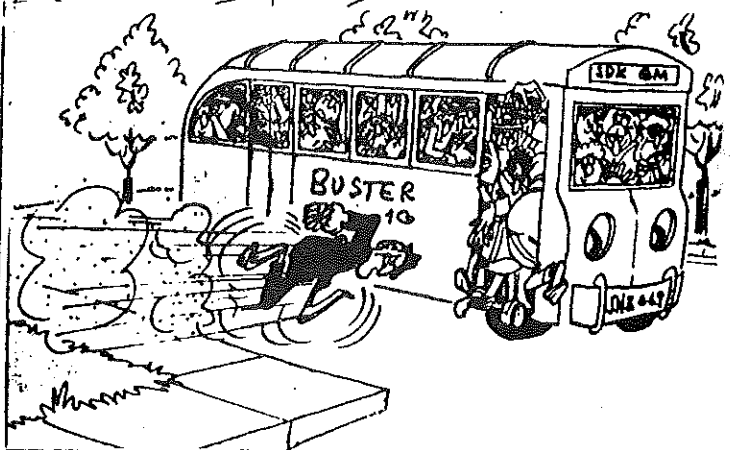
Att normmännen inte har det särskilt muntert på hemmaplan visste vi redan. Men att det var så trist i Norge den här tullrapporten förmedlar kunde vi inte tro.

Några dagar före jul togs en normman efter sju kilometers vild klappjakt. Han försökte ta sig in osedd från Sverige över Tysslingsmoen, men upptäcktes av en vaken tullare.

När normmannens bil finkammades så trodde tullarna knappt sina ögon. Där fanns skämtartiklar värda 10 000 kronor som köpt i Sverige för att sprida lite munterhet i sitt dystra hemland.

DYKRESAN.

FÖRSÄKRINGEN

snabb - info

Med anledning av Dykfrämjandets agerande där de ringer runt till SSDF's klubbar och talar om hur "dålig" vår försäkring är kan vi meddela följande:

- När försäkringen tecknades skedde en överenskommelse där vi efter 3 år skulle föra en utvärdering, dessa 3 år har nu gått. En utvärdering av försäkringen har gjorts och följande har blivit framkommit
 - invaliditetsbeloppet är för lågt och kommer förslagsvis att höjas
 - ersättning för "dumpad" utrustning kan ev införas.

Det är också viktigt att känna till att FOLKSÅM under dessa tre år sponsrat SSDF med ganska mycket pengar, under 1983 har SSDF fått ca 60.000 vilket gått till CYKLOPET.

Vi hoppas att du kommer med konkreta synpunkter på vad du tycker kan förändras i försäkringen.

FÖR SVENSKA SPORTDYKARFÖRBUNDET

Tomas Jangvik
Tomas Jangvik

De hade fått uppdraget att knäppa Reagan. Veckor av förberedelser. Koll av tider och platser presidenten skulle passera under sin rundresa. Till slut bestämde dom sig för ett ställe. De la sig i bakgård försedda med kikarsikten på sina vapen. Presidenten skulle passera platsen exakt klockan 11.43. Det var ett par minuter kvar. De började göra sig redo. Klockan blev 11.43. Ingen president dök upp. Klockan blev 11.55 och ännu ingen president. Efter ännu ett par timmars väntan kom lagen Reagan. — Jag kan inte förstå, sa det ena proffset, han skulle ju komma exakt 11.43. Då sa den andre — JAG HOPPAS VERKLIGEN INTI DET HAR HÄNT HONOM NÅGOT...

Nu går Kockums till botten.

Båtar idag. Bostäder och verkstäder under vattnet i morgon? Kockums går till botten med sina problem. Lyckas man – är det marinen förtjänst! Och då kan Malmövarvet bli ett framtida centrum för svensk undervattenteknologi.

METALLARBETAREN 16 sep - 83

■■■ I nuläget slåss varvet för att överleva som nybyggnadsvarv för större fartyg. Och gör det bra. Före sommaren kunde Kockums kamma hem en jätteorder på två kryssningsfartyg åt ett amerikanskt rederi, som tryggade sysselsättningen för ett par år framöver.

Men Kockums är inte bara båtar. Det mest spännande sker inom undervattenteknologin. Möjligen är det under ytan som Kockums framtid finns. Varvet håller som bäst på med att bygga upp en egen profil. Flera olika produkter finns redan som förhoppningsvis ska öppna nya marknader och på sikt även ge en del jobb.

Inga nybörjare

Några nybörjare är man inte. Redan 1914 byggde Kockums sin första ubåt åt den svenska marinen. Sedan dess har det blivit många fler. I snitt har varvets marina division tagit fram en ny ubåtstyp vart femte år.

I början var marinen själva med och ritade de nya ubåtarna, men sedan 1950-talet görs allt utvecklings- och konstruktionsarbete på Kockums. Delar av produktionen står Karlskronavarvet för.

Kockums marina division har genom åren samlat på sig en unik kompetens inom den marina undervattenteknikens område.

– Det är bara här och i Västtyskland som det inledande utvecklingsarbetet är utlagt på industrin, säger divisionschefen Roger Sprimont.

– Vi kan därför betydligt lättare avsätta "spinoff"-effekterna från det arbetet i civil produktion till gagn för hela företaget.

För att ta tillvara de militära erfarenheterna bildades för snart två år sedan en avdelning för civil undervattenteknik. Men också för att säkra jobben mellan utbåtsbyggena och hålla de 150 personerna på den marina divisionen i gång.

Så parallellt med ubåtsbeställningarna från den svenska marinen och utlandet arbetar man med att utveckla de militära erfarenheterna på i första hand offshore-marknaden.

Sprickindikeringsystemet HYAC (Hydroacoustic Crack Detection) är ett exempel. En anläggning, den första och hittills enda, finns i drift vid Heather-Alfa plattformen i den engelska sektorn i Nordsjön.

– Vi höll på att mäta vibrationskador på ubåtsskrov från bombfällningar, när olyckan med oljeplattformen Alexander Kielland inträffade, berättar Sven Åke Nilsson, chef för den civila undervattentekniken.

Ljud i vattnet

– Vi tyckte det var konstigt att sprickorna i konstruktionen inte hade upptäckts innan haveriet. Kunde inte våra kunskaper om ljud i vattnet från sprickor i ubåtsskroven användas till att förebygga såna här olyckor?

Resultatet blev Kockums HYAC System. En stålkonstruktion försedd med några hydrofoner kopplade till en dator.

– När en spricka växer, sprids energin från de kristaller som bryts sönder i vattnet. Med hydrofonernas hjälp kan sprickljudet pejas in, och avståndet och riktningen beräknas. Med systemet kan vi nu lokalisera sprickorna i tex en oljeplattform och ge en förvarning om var reparationer måste göras.

HYAC har kostat två miljoner att ta fram. Styrelsen för teknisk utveckling (STU) har stått för hälften. Svenska Varv för resten. Patenträtten är säkrad för sexton år framåt.

– En unik situation för oss, säger Sven Åke Nilsson. Vi räknar med att minst tvåhundra plattformar kommer att utrustas med systemet som kostar ca 5 miljoner kronor. Det gör en miljardmarknad.

Konkurrerande system finns men marknaden är större än

bara offshore. Systemet kan också användas till att hitta sprickor i betongkonstruktioner, dammar, cisterner och rörledningar m m.

Andra produkter

Flying Bell och Sea-Dog är ett par andra produkter Sven Åke Nilsson hoppas på.

Flying Bell eller Remotely Operated Bell (ROB) är en fjärrstyrd dykarklocka som kan ta tre dykare.

– Den sjösätts som en vanlig dykarklocka, men simmar som en ubåt. Den kan gå ner på 400–450 meters djup och har en arbetsradie från moderbåten på ett par hundra meter.

– Idén till en simmande dykarklocka väcktes när vi tog fram en undervattensräddningsfarkost åt marinen.

Flying Bells tänkta marknad är olje- och gasplattformarna.

– De kan användas till mycket, menar Sven Åke Nilsson. Och fördelen med att klockan är manövrerbar är att moderfartyget slipper gå så nära plattformarna.

En Flying Bell kostar kring tio miljoner. Ännu så länge finns den bara som modell.

– När vi börjat få beställningar på den hoppas vi på utvecklingspengar för en prototyp.

Sea-Dog finns däremot i verkligheten. Det är en kabelstyrd, obemannad farkost som manövreras från ett moderfartyg via tevemonitorer. Med sin griparm kan den utföra olika arbetsmoment: plocka upp kättingar, skruva i bultar, ställa om ventiler m m. Den kan jobba på djup ner till 700 meter.

Sea-Dog är framtagen med egna pengar och beräknas kosta ca fyra miljoner kronor. Kockums är inte ensam om idén. Det finns ett femtiotal liknande farkoster framtagna på andra håll. Men enligt Sven Åke Nilsson kan marknaden svälja ytterligare ett par hundra.

– En marknad behöver inte vara stor för att vara värd att gå in på. Även om vi lyckas ta långt mindre än hälften, räcker det för oss.

Sprickindikatorn, Flying Bell och Sea-Dog är dock bara småpotatis jämfört med den marknad som undervattenshabitatet kan bli. Och när man talar om habitat på Kockums menas bostäder och verkstäder under vattnet.

Marknaden är svårbedömd. Efterfrågan på sådana anläggningar kommer knappast förrän oljefälten långt i norr, med

svåra väderleksförhållanden och is, utvecklas.

– Men det gäller att hänga med i utvecklingen och vi ligger långt framme, menar Sven Åke Nilsson.

Habitaten ska göra det möjligt att bo och arbeta på havsbotten under längre perioder – flera veckor i sträck. Bostadsmiljön är snarlik den i ubåtar. Fördelarna med habitatet är att arbetena inte behöver avbrytas av dålig väderlek, man kan jobba under isen, dykarna slipper ständiga upp- och nerstigningar med de besvärliga tryckförändringarna.

På Kockums är man mitt uppe i att lösa energiförsörjningen vid den här typen av anläggningar. Det sker i samarbete med United Sterling.

– Militärt har vi funnit att Stirlingmotorn är den bästa icke luftberoende motorn. Men eftersom utvecklingskostnaderna är stora krävs att produktionen kommer igång på militära pengar först, innan vi ska våga satsa på den.

Stirlingmotorn förbränner brännolja med syrgas. Brännoljan kan lagras som olja under tryck och syrgasen som flytande syre i anslutning till habitatet.

Förbränningen i motorn sker i övertryck och värmen leds till vad som i princip är en ångmaskin. Men i stället för ånga använder man vätsga.

Med hjälp av en generator omvandlas brännoljan till energi. Resultatet är att den energi som behövs kan framställas nere på botten utan lufttillförsel från ytan.

Andra perspektiv

Om och när man får de här anläggningarna att fungera på ett tillfredsställande sätt öppnas även andra perspektiv än att bara använda habitatet vid utvinning av olja och gas under besvärliga förhållanden. T ex för att tillvara mineraler på havets botten.

Undervattenshabitatet är inte aktuell att bygga och sälja de närmaste åren. Men när produktionen kommer igång, kan den kanske ersätta en del av de arbetstillfällen som försvinner genom ett minskat fartygsbyggande vid Kockums – om den nedåtgående trenden fortsätter.

De övriga produkterna som hittills tagits fram med sikte på off-shore-marknaden kan knappast ersätta de arbetskräftintensiva båtbyggena.

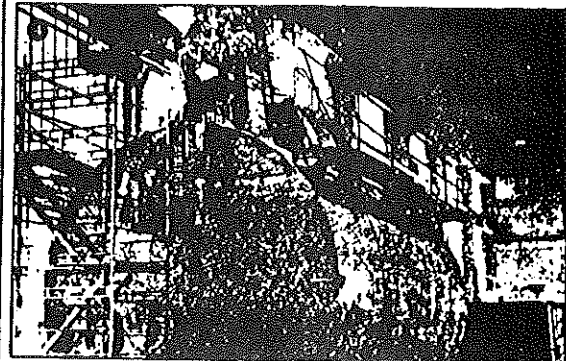
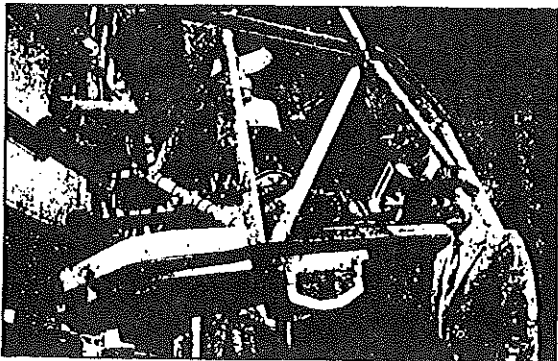
– Vår strategi i det här skedet är inte att off-shore-produkterna ska ge Kockums fler arbetstillfällen. Det är mer ett sätt att visa för andra att vi är högteknologiska, har en bredd och klarar av även den här typen av produktion. På sikt kan detta leda till att vi får in större pro-

① HYAC – sprickindikator (modell i naturlig storlek). En stålkonstruktion försedd med hydrofoner kopplade till en dator som kan lokalisera sprickor i t ex en oljeplattform.

② Flying Bell eller Remotely Operated Bell (ROB) är en fjärrstyrd dykarklocka som kan ta tre dykare och som simmar som en ubåt. (modell)

③ Sea-Dog – en kabelstyrd, obemannad farkost med gripar som manövreras från ett moderfartyg via tevemonitorer.

④ Ungefär så här kan ett framtida undervattenshabitat se ut, dvs bostäder och verkstäder på havsbotten.

jekt, typ habitatet, som kan ge arbetstillfällen.

Trots att offshore-marknaden mattats något är Sven Åke Nilsson optimist för framtiden.

– De låga oljepriserna i nuläget gör att man ligger lågt med nyexploatering. Men vi har inriktat oss på underhåll- och service. Vi ska inte bygga plattformar och exploateringsutrustning.

– Servicesektorns omfattning är given för många år framåt, för de installationer som finns eller är under byggnad kommer inte att sluta producera olja och gas.

Anledningen är enkel, menar Sven Åke Nilsson. Investeringarna är för stora för att läggas i malpåse. Och de flesta bedömare är dessutom ense om att nyexploateringen fortsätter.

Därför ska Kockums fortsätta på den inslagna vägen. På sikt kan undervattenssteknologin ge Kockums och Malmö ett lyft. Kanske kan Malmö rent av bli ett centrum för den svenska undervattensstekniken.

– Men vi klarar det inte ensamma. Politikerna och regeringen borde fästa större vikt vid utvecklingsmöjligheterna.

– Regeringen och riksdagspolitikerna är för rädda att lägga sig i och våga satsa i nya oprövade branscher. Vi missade att hänga med i producentledet i oljeutvinningen i början av 1970-talet, som industrin kunde ha nytta av idag. Misstaget får inte upprepas inom undervattensstekniken.

Text: GÖRAN WIDERBERG
Foto: DRAGO PRVULOVIC

TILL DIG SOM
KOM I HÅG
ARTIKELN FRÅN
GRODBLADET NR 7-83
SID. 8 OM VRAKET
PÅ ISLAND.
HÄR ÄR RESULTATET
DET ÄR
INTE ALLT
SOM GIMMAR.

– Jag hörde att du varit i Venedig. Hoppas att du klarade dig från VENEDISKA SJUKDOMAR.
– Ja då. Jag använde GONDOLER.

★ Gamle sjöbjörnen Österman ligger på operationsbordet och doktorn säger:
– Opererad förut någon gång?
– Nä, säger Österman, men akterut två gånger!

Inget guld i vraket ^{EXP} 5.9.14
— bara sill

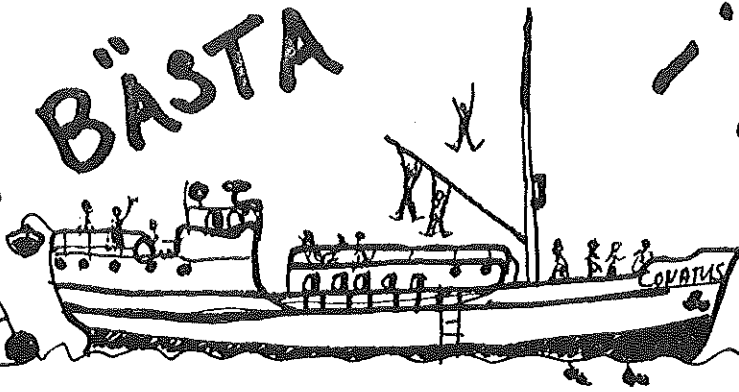
REYKJAVIK (TT-Expressen). I 30 år har ett gäng isländska skattsökare letat efter vraket efter den holländska ost-indiefararen "Het Wapen van Amsterdam" som förlät på Isländs sydkust 1847 med last av guld, silver och ädla stenar.

I våras trodde de att de lyckats. 15 meter ner i sanden vid Skeidarsandur lokaliserade de ett vrak. Provboringar talade om att det var resterna av ett gammalt träfartyg, och alla analyser tydde på att det var skattskeppet.

Hela sommaren har skattsökarna grävt. Området är ytterst otillgängligt, en blåsigt sandöken full av kvicksand. I början av sommaren hotades hela utgrävningen av ett vulkanutbrott. Men i lördags nådde entusiasterna till sist, efter 30 år, fram till skeppet. Då visade det sig att de hittat fel fartyg. De hade grävt upp vraket av silträlaren "Alibi" från Bremerhaven, ett fartyg som förläste 1903 och som aldrig haft några skatter ombord.

DET BÄSTA

i DYKVECKA

BLIR GRODMÄNNES DYKRESA MED CONATUS V. 30 1984.

CONATUS 30-LÅNG 5.5m BRED ÅR BOKAD AV OSS VECKA 30. HON HAR PLATS
FÖR C:A 20 PERS. FÖRLAGDA I 2 OCH 4 BÄDDSHVUTTER. DUSCH OCH WC FINNS.
I PRISET INGÅR HELPESSION, LUFT OCH OBEGRÄNSAT ANTAL DYK I KANSK
SVERIGES FINASTE DYKVATTEN. SÄNGLINNE, HANDDUKAR, TV, VIDEO OCH BAR.

FÄRDVÄG. START MÅNDAGEN DEN 23 JULI FRÅN KUNGSHAMN GULESKÄRSKAJEN UT
MOT VÄDERBÄRNA SEDAN KOSTEROMRÅDET ÖVER TILL SANDEFJORD I NORGE OCH
ÅTER. HELA TIDEN MED FULLSPÄCKAT PROGRAM SÅSOM MYSIG SAMVARO, SOLNING
(BEROENDE PÅ VÄDER) WINDSURFING FÖR DEN SOM HAR BRÄDA, GRILLNING, BESÖK PÅ
VALFÅNGSTCENTRA, VRAKDYK PÅ KRIGSFARTYG, KRABBPLOCKNING (I NORGE) MED
FEST, M.M. SIST OCH MEST DYKNING SÅ MYCKET KROPPEN TÅL.
VI ÅR ÅTER I KUNGSHAMN SÖNDAGEN DEN 29 JULI.

DET VILL SÄGA EN RIKTIG DYKVECKA!

PRISET FÖR ALLT DETTA ÄR 2.300:-. BENSIN
T/R TILLKOMMER. BOKA DIG REDAN NU
GENOM ATT BETALA IN 300:- PÅ VÅRT 10/5
POSTBIRO NR. 8538 94-4 OCH SKRIV DYKVECKA.
FÖRST TILL KVARN OSV. OBS. BEGRÄNSAT ANTAL.
SLUTBETALNING SENAST DEN 10 JUNI -84

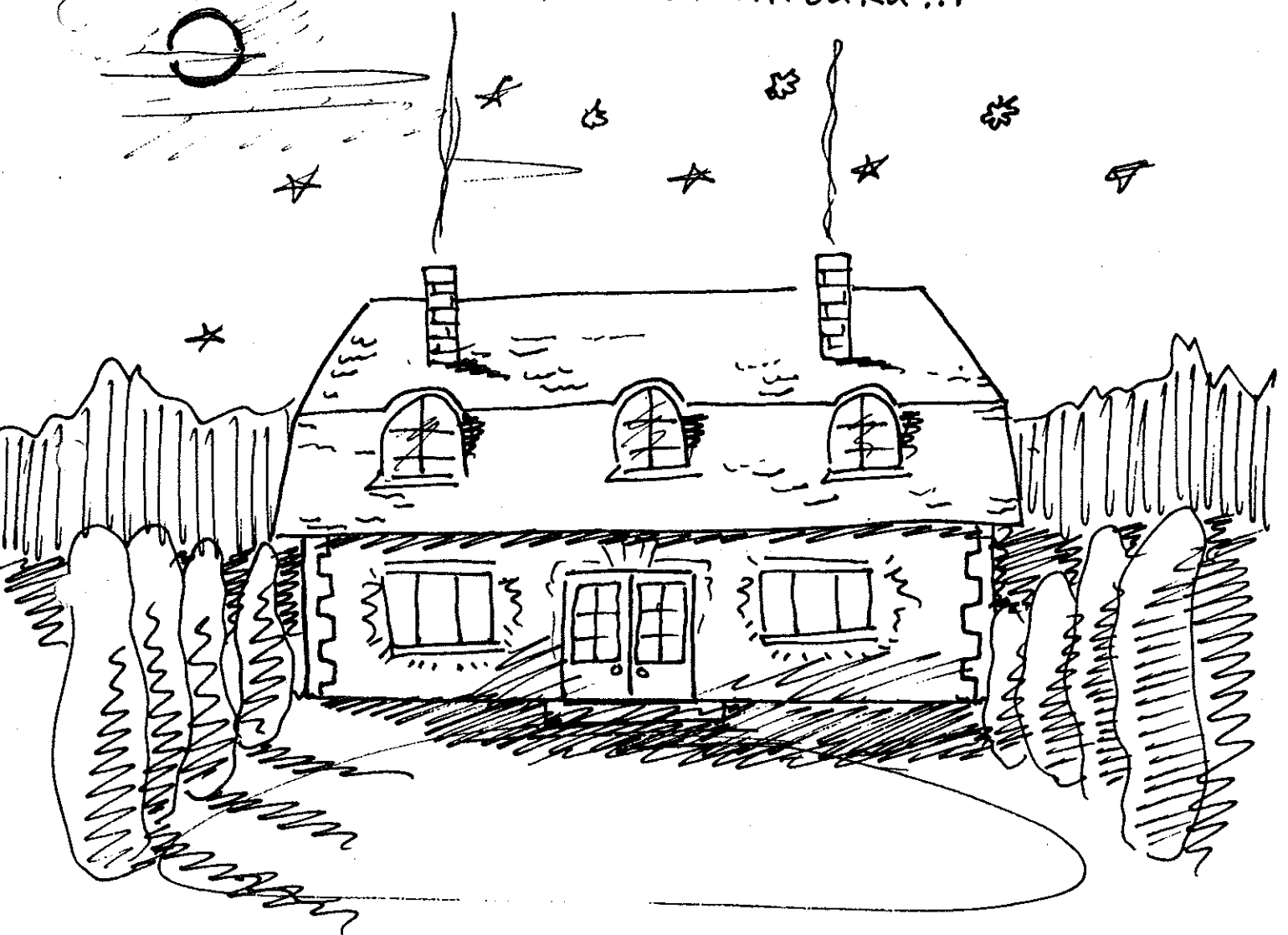

BOKA NU, HÄR HAR
DU CHANSEN TILL
NÅGOT ANNORLUNDA!

"ÅRSFESTEN"

Travolta 1/2

I den natursköna oasen
Frösundavik, i kanten av den
bullrande storstaden ligger en
gammal gård. Här härskar friden
sedan årtionden tillbaka...

Låt oss stiga in genom glasdörrarna
och uppleva sekelskiftets stämning...
stillheten... tystnaden... v.g.v →

GRODMÄNNENS KALENDARIUM.

Vi kommer under året att arrangera en hel del utflykter i samarbete med Nautus Diving Club. Vi kan följa med på deras arrangemang och de kan följa med på våra. Förhoppningsvis ska vi inte behöva inställa utflykter pga för dålig anslutning. Vi hälsar alla Grodisar och Nautisar välkomna.

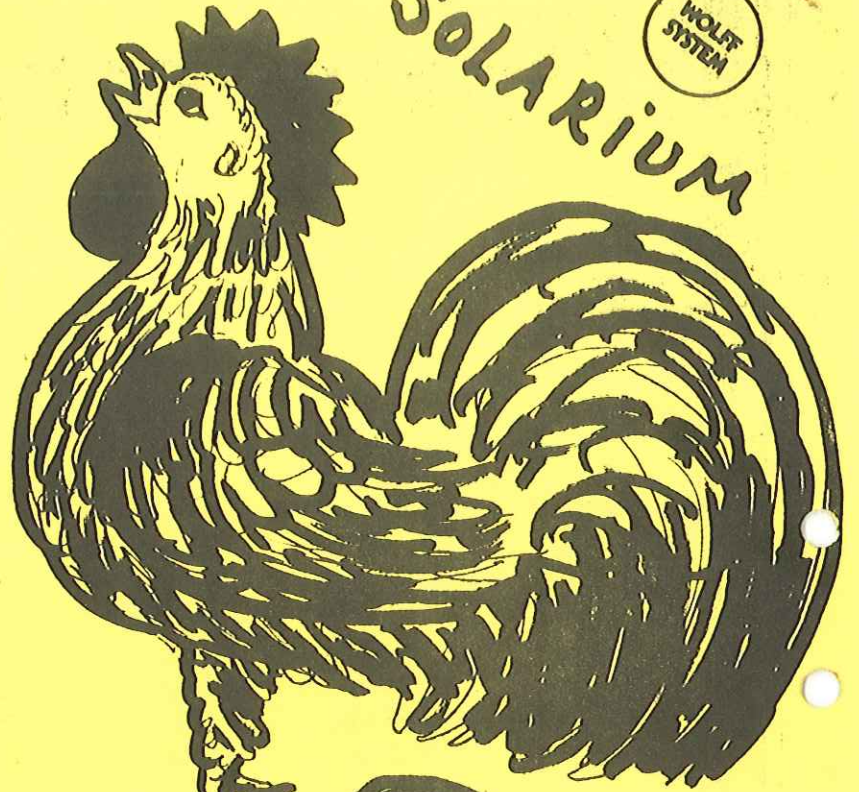
Anmälningar till dykutflykter görs till ANKI samt att man betalar in 50 kr för endagsutflykter och 100 kr för helgutflykter. För veckoarrangemang gäller en anmälningavgift på 200 kr. Klubbens postgiro är 85 38 94-4 OBS. CONATUS 300:- SENAST 10/5 RESPEN 2000:- SENAST 10/6-84 För Sthlms SDF's dyk: Anmälan till Björn Rosqvist tel 08-91 55 53 kl 18-23 senast fredagen före dyksändagen. Pris 40 kr.

ONS	11/4	kl 19.00 styrelsemöte på Lilljans Cafe.
LÖR	14/4	Båtutfärd. Samdyk med Nautus. Endagsutflykt.
TIS	24/4	Studiebesök på PRIFPS i Bromma. Vi blir visade runt och får se hur öl blir till. Gratis öl och läsk till alla.
under APRIL		Kurser i marinbiologi och marinarkologi. Sthlms SDF arrangerar. Hör av dig till ordf om intresse finns.
LÖR	12/5	Båtutfärd. Samdyk med Nautus. Endagsutflykt.
TORS	17/5	kl 19.00 styrelsemöte hos Peter Jacobsson.
Under majmånad		Badrensningar i alla Täbys friluftsbad. Tid och plats meddelas senare.
HELG	26-27/5	Dykresa till S:t Annas dykcenter. Garanterat tjugiga vrak.
KR HIMM	31/5-3/5	Bussresa till Gotland med Buster Viking. Dykning på Gotland. Nautus arrangerar.
LÖRD	2/6	Vårpicknick. Vi avseglar med ms Västkusten och gör strandhugg i närheten av stan och avnjuter matsäcken.
SÖN	27/5	Båtutfärd med Sthlms SDF. Amalia avgår kl 9:00 från Fagerviken i Nynäshamn.
LÖR	9/6	Båtutfärd från Gräddö tillsammans med Nautus.
HELG	16-17/6	Dykresa till Oxelösund och dyker hos Aquatic DK.
SÖN	17/6	Båtutfärd med Sthlms SDF. Vågen avgår kl 9.00 från Stavsns vinterhamn. Pris 40kr.
MAND	18/6	kl 19.00 styrelsemöte hos Gunnar Dahlstrand
VECKA 27		M/S Västkusten går till Åland. Nautus DC arrangerar och Grodmännens kan följa med. Ring för mera information.
	1/7-7/7	Grodmännens sommarvecka. Vi har chartrat ms Conatus i Bohuslän och ska tuffa runt en vecka, eventuellt till Norge. Allt ingår. Obegränsat med dyk, helpension, Plats för 20 dykare.
	22/7-29/7	Mera info i Grodbladets.
TISD	21/8	kl 19.00 styrelsemöte hos Timo Ekholm
HELG	25-26/8	Dykresa till Västkusten. Scorpius-Kungshamn eller Örebro SDK-Hovenäset.
SÖN	26/8	Båtutfärd med Sthlms SDF. Passup avgår från Stavsns kl 09.00.
LÖRDAG	8/9	Höstfest. Reservera dagen !
ONSD	19/9	kl 19.00 styrelsemöte hos ANKI Stålbom
TISD	16/10	kl 19.00 styrelsemöte hos Anders Messilane
TORS	15/11	kl 19.00 styrelsemöte hos Helena Kuukankorpi
TISD	11/12	kl 19.00 styrelsemöte hos Stefan Karlsson
TORS	10/1-85	kl 19.00 styrelsemöte hos Ulf Jansson

Glad
Påsk.

STOR REA
BÖRJAR 2/4

SOLARIUM

Scandiver

VANADISV. 27

TEL 08-312203-80 STHLM

ÖPPET MÅND. 10-18
FRED. 10-18
LÖRD. 10-14

STÄNGT
TISD.
ONSÖ.
TORSD.

E-84